

ס שְׁבַעַה שְׁבַעַת תִּסְפְּרֶלְךָ מֵהַחֵל חֶרְמֵשׁ בְּקִמָּה
 תַּחֲל לְסַפֵּר שְׁבַעַה שְׁבַעַת: וְעֵשִׂית חַג שְׁבַעַת
 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסֵּת נִדְבַת יַדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר
 יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: י״א וְשִׂמַּחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ אֶתָּה וּבְנֶיךָ וּבְתוֹךְ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי
 אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְהַגֵּר וְהִיתוּם וְהָאֲלֻמָּנָה אֲשֶׁר
 בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְן
 שְׁמוֹ שֵׁם: י״ב וְזָכַרְתָּ כִּי־עֲבַד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשִׁמַּרְתָּ

תו"א (ט) שבועת. מגילה ל: לא. חגיגה ז: תספר לך. מנחות סה: מהחל. מציעא פז: מנחות סו. ע"א. (י) חג שבועות.
 ר"ה ה. מסת. חגיגה ט. כאשר יברכך. טס

רש"י

מן המלאכה. ד"א כנופיא של מאכל ומשחה לשון נעצרה נא אומך (שופטים י"ג): (ט) מהחל
 חרמש בקמה. משנקצר העומר שהוא ראשית הקציר (ספרי. מנחות ע"א): (י) מסת נדבת
 ירך. די נדבת ירך הכל לפי הצרכה הבא שלמי שמחה וקדש קרואים לכול: (יא) והלוי והגר
 והיתום והאלמנה. ארבעה שלי כנגד ארבעה שלך צנך וצמך ועבדך ואמתך אם אתה משמח
 את שלי אני משמח את שלך: (יב) וזכרת כי עבד היית וגו'. על מנת כן פדימך שחשמו

העמק דבר

אין במשמע איסור מלאכת עבודה יותר משארי
 מלאכות אוכל נפש, וה"ל הפי' לא תעשה מלאכה
 משמעו שיהא פנוי איזה שעה ממלאכה כדי שיהא
 עזר לפני ה', ומש"ה לא כתיב לא תעשה כל
 מלאכה דיהא משמעו כשיעורין שקצצו חו"ל בשבת
 ויו"ט, אבל כאן אין הדבר תלוי בזה אלא שיהא
 פנוי, והוא משום הבאת קרבן, וכמו דכתיב צפ'
 בא וציוס השביעי חג לה'. ושני המקראות באים

לתשלומי חגיגה, וציוס שמקריבין או המזוה להיות
 פנוי מכל עסק ומלאכה כדי להצבון לתכליתו,
 והיינו דאי' בחגיגה שם מה עצרת דפסח לתשלומין
 כו' (א), הרי דלשון עצרת משמעו לקרבן השלמה
 דיוס הראשון, וע"ז קאמר בגמ' דאי' כתיב
 לא תעשה מלאכה ג"כ ידענו שהוא משום השלמה
 והבאת קרבן וא"כ עצרת למ"ל אלא לג"ש, זהו
 דרשת חו"ל. אכן לפי הפשט מזוה דעצרת לפני

הרחב דבר

(א) וראוי לדעת שהי' במשמע מלשון פרש"י שם שהרי אינו חלוק משלפניו כו', דהאי דיש השלמה בפסח כל שצעה
 הוא מנד הסצרא משום שאינו חלוק משלפניו, וא"ל לומר כן, דא"כ הכי מיצעי מה עצרת בתשלומין,
 ומו דלהלן די"ז או פרש"י בד"ה מה חג המצות יש לה תשלומין כל ז', כדריבין קראי צפ"ק בחג הסוכות, וה"ה
 לחג המצות שהרי אף הוא ז' ימים, הרי דלא מנד הסצרא למדנו, אלא ודאי צלי שום קרא לא למדנו תשלומין לראשון
 ורק משום דכתיב ציוס השביעי עצרת, אלא משום דלכאורה קשה מי יאמר שהוא לתשלומין דראשון ולא מזוה צפני
 עצמה, ע"ז יישב רש"י דזה אי אפשר שהרי חד רגל הוא, אלא אינו רק לתשלומין וה"ה עצרת דשמיני אינו מזוה

וְעִשִׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: פּ מִפְטוּר יג חַג הַסֻּכּוֹת
 תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאֶסְפָּךְ מִגִּרְנֶךָ וּמִיִּקְבֶּךָ:
 ד וְשִׂמַּחְתָּ בַחֲגֶךָ אֹתָהּ וּבִבְנֶךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדֶּךָ וְאִמָּתֶךָ
 וְהַלְוֵי וְהַגֵּר וְהִיתוּם וְהָאֱלֻמִּנָּה אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ:
 טו שִׁבְעַת יָמִים תַּחֲגֹּל לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם
 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
 תְּבוּאֹתֶיךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהִייתָ אֶךָ שְׂמֵחַ:
 טז שְׁלוֹשׁ פַּעַמִּים | בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל־זְכוּרָךְ אֶת־פְּנֵי |
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת

קמ"ז בוי"ק

תו"א (יג) חג הסוכות. סוכה ט. יא: יב. טו. כג. לו. באספך. סוכה יב. ר"ה יג. יד. (יד) ושמחת. פסחים קט.
 מגילה טז: מ"ק ט: יד: חגיגה טז: (טו) ודו"ק אך. פסחים עא. סוכה מט. (טז) יראה. חגיגה כ. ערכין כ: זכורך.
 חגיגה ד. ז: בחג המצות. צלה יט: ר"ה ד: מ"ק כד: חגיגה ח.

ד ש"י

ומעשה את החקים האלה: (יג) באספך. בזמן האסוף שאתה מכניס לבית פירות הקיץ. ד"א
 באספך מגרןך ומיקבך למד שמסכנין את הסוכה בפסולת גורן ויקב (סוכה י"ב): (טו) ודו"ק
 אך שמח. לפי פשוטו אין זה נזוי אלא לשון הבטחה. ולפי חלמודו למדו מכאן לרבות לילי יום

העמק דבר

כי אם נותנים לו מעשרותיו ונחשיבות: (יב) את
 החקים האלה. לא נחבאר מה החקים שנעצרת
 יותר משאר חגים, אכן לפי דברינו דחקים משמעו
 כ"פ כללי התורה שבהם מחוקקים את התורה
 וצאים לידי משפטי החלמוד, עלינו לפרש כאן ג"כ
 דבזה המועד ישים אל לבו לשמור ולעשות היינו
 לזכור ולחדש החקים האלה, באשר אז זמן מתן
 תורתנו ומסוגל בזה היום שניתן בתחלה גם לדורות
 להחזיק בהם ולקבלם עליו להגות בהם, כמש"כ
 הרשב"א בשו"ת סימן תי"ג דכל יום מימי הבריאה
 פועל יותר בדבר שנחדש בו יותר משאר ימים,
 כך זה היום עשה ה' להיות מסוגל לתורה. והיינו
 דמלילין זמן מתן תורתנו, ולא נזכר בפירוש בתורה

דשזועות הוא יום מתן תורתנו זולת בזה המקרא.
 מש"ה נכתב כאן בשם חג שזועות, ומלות ספירת
 שזועי לחוד, ולא נזכר ספירה דיומי ג"כ כמש"כ
 בפ' אמור, אלא היינו כמש"כ בס' במדבר בפרשת
 מוספין, דתכלית ספירת שזועי משונה מתכלית
 ספירה דיומי, ושזועי מלמדנו על חזותינו
 להשקיע אהבתנו בו ית' ע"י עול התורה שזוה
 נכנסנו כלה לחופה, ובשזיל זה כינו חז"ל זה
 החג עצרת יע"ש: (יג) חג הסוכות וגו' שבעת
 ימים. נחבאר כ"פ דרך חג הסוכות נקרא חג
 כל שבעה בלשון המקרא, בשזיל שרצו ישראל
 להקריב בו נדרים ונדבות ותודות יותר מצדוה"מ
 פסח בשזיל הגשם שאחריו, ומש"ה גם בפי חז"ל